

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 17. märts 2021
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2018/0254(COD)

6748/1/20
REV 1 ADD 1

POLMIL 24
COMPET 113
RECH 96
CFSP/PESC 229
CSDP/PSDC 141
COPS 80
EUMC 41
ECOFIN 180
IND 31
MI 70
EMPL 120
EDUC 95
CADREFIN 31
CODEC 175
PARLNAT 151

NÕUKOGU PÕHJENDUSED

Teema: Nõukogu esimese lugemise seisukoht, eesmärgiga võtta vastu EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, millega luuakse Euroopa Kaitsefond ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) 2018/1092

- Nõukogu põhjendused
- Nõukogu poolt vastu võetud 16. märtsil 2021

I. SISSEJUHATUS

1. Komisjon esitas 13. juunil 2018 ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse Euroopa Kaitsefond¹ (edaspidi „fond“).
2. Nõukogu võttis oma 19. novembri 2018. aasta istungil ettepaneku suhtes vastu osalise üldise lähenemisviisi², jättes kõik eelarvele mõju avaldavad sätted nurksulgudesse, kuna nõukogu seisukoha kindlaksmääramiseks tuli enne viia lõpule läbirääkimised mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) üle. Sätted, mis käsitlevad kolmandaid riike, keda käsitatakse fondi raames assotsieerunud riikidena (artikkel 5), jäeti samuti nurksulgudesse ja jäid nõukogu läbirääkimisvolituste kohaldamisalast välja.
3. Euroopa Parlament hääletas komisjoni tasandil aruande üle 21. novembril 2018³. Täiskogu võttis 12. detsembril 2018 aruande vastu ja andis seega volitused alustada nõukoguga läbirääkimisi.
4. Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee võttis oma arvamuse⁴ vastu 12. detsembril 2018.
5. Pärast 16. jaanuaril ja 5. veebruaril 2019 toimunud kolmepoolseid kohtumisi jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu 19. veebruaril 2019 ettepaneku suhtes ulatuslikule ühisele arusaamisele, mis ei hõlmanud punktis 2 nimetatud nurksulgudes olevaid sätteid.
6. Alaliste esindajate komitee võttis 27. veebruaril 2019 teadmiseks eduaruande, mis kajastab ühist arusaamist⁵, tunnistades sellega, et läbirääkimised Euroopa Parlamendiga jätkuvad siis, kui nõukogul on volitused ettepaneku kõigi elementide osas.
7. Euroopa Parlament võttis ühise arusaamise alusel 18. aprillil 2019 vastu oma esimese lugemise seisukoha⁶.

¹ Dok 10084/18 + ADD 1.

² Dok 14094/1/18 REV 1.

³ P8_TA(2018)0516, vastutav komisjon: tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon, raportöör Zdzisław Krasnodębski; kaasraportöör David McAllister (AFET).

⁴ CCMI/162-EESC-2018.

⁵ Dok 6733/1/19 REV 1.

⁶ EP-PE_TC1-COD(2018)0254.

8. Euroopa Ülemkogu esitas oma 21. juuli 2020. aasta järel dustes⁷ horisontaalsed suunised kõigis eelarvele mõju avaldavates küsimustes. Seda arvesse võttes volitas alaliste esindajate komitee⁸ 30. septembril 2020 eesistujariiki jätkama läbirääkimisi Euroopa Parlamendiga, et saavutada kokkulepe kogu teksti suhtes.
9. Pärast 30. novembril 2020 toimunud kolmepoolset kohtumist jõudsid Euroopa Parlament ja nõukogu Euroopa Komisjoni toetusel 14. detsembril 2020 lõpliku kompromissteksti suhtes esialgsele poliitilisele kokkuleppele. Alaliste esindajate komitee kiitis selle kokkuleppe heaks 18. detsembril 2020⁹ ning Euroopa Parlamendi tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjon (ITRE) 14. jaanuaril 2021.
10. Tööstuse, teadusuuringute ja energeetikakomisjoni esimees saatis 21. jaanuaril alaliste esindajate komitee eesistujale kirja, milles märkis, et kui nõukogu edastab Euroopa Parlamendile ametlikult kolmepoolsetel kohtumistel kokku lepitud ja õiguskeeleliselt viimistletud seisukoha, soovitab ta täiskogul nõukogu esimese lugemise seisukoha Euroopa Parlamendi teisel lugemisel muudatusteta heaks kiita.

II. EESMÄRK

11. Fondi üldeesmärk on soodustada Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi konkurentsivõimet, tõhusust ja innovatsioonisuutlikkust, toetades õigussubjektide ühistegevust ja piiriülest koostööd kogu liidus ning tugevdades ja parandades kaitsevaldkonna tarne- ja väärtusahelate reageerimisvõimet, laiendades piiriülest koostööd õigussubjektide vahel ning edendades innovatsiooni, teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse tööstusliku potentsiaali paremat ära kasutamist.

⁷ Dok 00010/20.

⁸ Dok 11394/20.

⁹ Dok 14285/20.

III. NÕUKOGU ESIMESE LUGEMISE SEISUKOHA ANALÜÜS

Üldised tähelepanekud

12. Nõukogu ja Euroopa Parlament pidasid läbirääkimisi eesmärgiga saavutada varane teise lugemise kokkulepe, võttes aluseks nõukogu esimese lugemise seisukoha, mille Euroopa Parlament võiks ilma muudatusteta heaks kiita. Nõukogu esimese lugemise seisukoha tekst kajastab täielikult kaasseadusandjate vahel saavutatud kompromissi.
13. *Rahastamiskõlblikud üksused:* Nõukogu nõustub Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohaga rahastamiskõlblikke üksusi käsitlevate sätete kohta, mis põhinevad Euroopa Komisjoni algsel ettepanekul.
14. *Rahastamiskõlblikud meetmed:* Nõukogu toetab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta rahastamiskõlblike meetmete kohta ja nõustub, et vähemalt 4 % ja kuni 8 % rahastamispaketist tuleks eraldada murrangulisi kaitsetehnoloogiaid toetavatele projektikonkurssidele või rahastamisotsustele, mis tähendab suurenemist võrreldes Euroopa Komisjoni algselt kavandatud 5 % ülemmääraga.
15. *Eetika:* Nõukogu toetab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta, mille kohaselt ei anta fondist toetust sellistele meetmetele, millega arendatakse tooteid ja tehnoloogiaid, mille kasutamine, arendamine või tootmine on kohaldatava rahvusvahelise õigusega keelatud. Lisaks nõustub nõukogu Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohaga, mille kohaselt ei toetata tegevusi, mille eesmärk on arendada autonoomseid surmavaid relvasid, mis läheb kaugemale Euroopa Komisjoni algsest ettepanekust.
16. *Juhtimine:* Nõukogu toetab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta, et Euroopa Komisjonile tuleks anda rakendamisvolitused tööprogrammide vastuvõtmiseks ning valitud teadus- ja arendustegevuse rahastamiseks. Selliste rakendusaktide vastuvõtmiseks kasutatakse kontrollimenetlust, mille kohaselt ei võeta rakendusakti eelnõu vastu, kui programmitomitee ei esita oma arvamust. Fondi rakendatakse otsese eelarve täitmise korras, kuid erandina võivad finantsmääruse artikli 62 lõike 1 punktis c osutatud asutused põhjendatud juhtudel rakendada erimeetmeid kaudse eelarve täitmise korras; selline erand ei hõlma siiski valiku- ja rahastamismenetlust.

17. *Sidusus*: Nõukogu toetab Euroopa Parlamendi esimese lugemise seisukohta, et kooskõlas Euroopa Komisjoni algse ettepanekuga suurendatakse alalise struktureeritud koostöö (PESCO) raames välja töötatud meetmete rahastamise määra veel kümne protsendipunkti võrra.

Konkreetsed märkused

18. Kaasseadusandjad jõudsid viimasel, 14. detsembril 2020 toimunud kolmepoolsel kohtumisel kompromissile järgmistes lahendamata küsimustes.
19. *Kestus*: Kaasseadusandjad leppisid kokku fondi kestuses. Artikliga 1 luuakse fond ajavahemikuks 1. jaanuarist 2021 kuni 31. detsembrini 2027, mis on kooskõlas mitmeaastase finantsraamistiku 2021–2027 kestusega.
20. *Rahastamispakett*: Kooskõlas raamprogrammiga „Euroopa horisont“ kiitsid kaasseadusandjad fondi jaoks heaks rahastamispaketi kogusummas 7 953 000 000 eurot jooksevhindades. Kogu rahastamispaketi jaotamine teadus- ja arendustegevuse vahel on proportsionaalne Euroopa Komisjoni algse ettepanekus esitatuga.

Nõukogu esimese lugemise seisukoht ei sisalda „vastuvõtmisklauslit“, mis oleks võimaldanud liikmesriikidel taotleda neile jagatud eelarve täitmise raames eraldatud vahendite ülekandmist fondi, võimaluse korral enda kasuks. Nõukogu leppis kokku, et sellist klauslit ei lisata vastusena Euroopa Parlamendi tõstatatud eetilistele ja Euroopa Komisjoni tõstatatud praktilistele probleemidele.

Nõukogu esimese lugemise seisukoht kajastab mitmeaastase finantsraamistiku (2021–2027) 30 % eesmärki kliimakulutuste integreerimiseks kõikidesse ELi programmidesse. Samuti sisaldab see sätet elurikkusega seotud meetmete integreerimise kohta.

21. *Kolmandate riikide osalus*: Nõukogu ja Euroopa Parlament kiitsid heaks Euroopa Komisjoni algse ettepaneku assotsieerunud riikide kohta. Nõukogu esimese lugemise seisukoha artikli 5 kohaselt võivad fondis osaleda Euroopa Vabakaubanduse Assotsiatsiooni (EFTA) liikmed, kes on ühtlasi Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) liikmed, vastavalt EMP lepingus sätestatud tingimustele.

IV. KOKKUVÕTE

22. Nõukogu esimese lugemise seisukoht Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse kohta, millega luuakse Euroopa Kaitsefond, kajastab täielikult kompromissi, milleni jõuti nõukogu ja Euroopa Parlamendi esindajate vahelistel läbirääkimistel, mida toetas komisjon.
23. Sellest tulenevalt palutakse alaliste esindajate komiteel soovitada nõukogul:
- kinnitada käesolevad nõukogu põhjendused nõukogu esimese lugemise seisukoha kohta ning
 - edastada käesolevad põhjendused Euroopa Parlamendile.
24. Pärast seda, kui Euroopa Parlament on vastu võtnud oma teise lugemise seisukoha, kiites nõukogu seisukoha ilma muudatusteta heaks, jõustub Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega luuakse Euroopa Kaitsefond, selle *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.
-